यथा विक्रमोर्वश्याम्—"उर्वशी—जअदु जअदु महाराओ। राजा—मया नाम जितं यस्य त्वया जय उदीर्यते।" इत्यादि।

विरोधो व्यसनप्राप्तिः—

यथा चण्डकौशिके—'राजा—नूनमसमीक्ष्यकारिणा मया अन्धेनेव स्फुरच्छिखाकलापो ज्वलनः पद्भ्यां समाक्रान्तः।'

[1]कृतस्यानुनयः पुनः ॥ ९२ ॥

स्यात्पर्युपासनं—

यथा रत्नावल्याम्—'विदूषकः—भो, मा कुप्य। एसा हि कदलीघरन्तरं गदा।' इत्यादि।

पुष्पं विशेष[2]वचनं मतम्।

यथा तत्रैव—'(राजा हस्ते गृहीत्वा स्पर्शं नाटयति।) विदूषकः—भो वअस्स, एसा अपुव्वा सिरी तए समासादिदा। राजा—वयस्य, सत्यम्।

श्रीरेषा, पाणिरप्यस्याः पारिजातस्य पल्लवः।
कुतोऽन्यथा स्रवत्येष स्वेदच्छद्मामृतद्रवः॥'

[3]प्रत्यक्षनिष्ठुरं वज्रम्—

यथा तत्रैव—'राजा—कथमिहस्थोऽहं त्वया ज्ञातः। सुसंगता—ण केवलं तुमं समं चित्तफलएण। ता जाव गदुअ देवीए णिवेदइस्सम्।'

उपन्यासः प्रसादनम् ॥ ९३ ॥

तत्॥ 'जयतु जयतु महाराजः।' इति संस्कृतम्॥ व्यसनस्य विपदः प्राप्तिः॥ 'भोः, मा कुप्य। एषा हि कदलीगृहान्तरं गता।' इति संस्कृतम्॥ एषा सागरिका॥ विशेषस्य प्रकर्षस्य वचनम्॥ 'भो वयस्य, एषा अपूर्वा श्रीस्त्वया समासादिता।' इति संस्कृतम्॥ प्रत्यक्षं साक्षान्निष्ठुरं परुषवचनम्। वज्रवद्दुःखदत्वाद् वज्रम्॥ 'न केवलं त्वं समं चित्रफलकेन। तद्यावद्गत्वा देव्यै निवेदयिष्यामि' इति संस्कृतम्॥ 'भर्तः, अलं शङ्कया। मयापि भर्त्र्याः प्रसादेन क्रीडितमेव एतैः।

---

1. कृतस्येति। नाट्यशास्त्रेऽपि—'क्रुद्धस्यानुनयो यस्तु भवेत्तत्पर्युपासनम्।' इति॥
2. विशेषेति। रागजनकमित्यर्थः॥
3. प्रत्यक्षेति। नाट्यशास्त्रे महर्षिणाप्युक्तम्—'विरुक्षवचनप्रायं वज्रमित्यभिधीयते।' इति॥